

Wo.co. 28 jan. 2024 Andreas

4 e ZdhJ, B: Deut. 18, 15-20, Mc. 1,21-28F.

Inleiding: Mc. vertelt vandaag over hoe Jezus, kort na zijn doop door Johannes, naar de synagoge gaat en daar spreekt als iemand met gezag. Zijn toehoorders waren enthousiast. Ook schriftgeleerden spraken er, maar zij hadden geen gezag.

“Wat is dat toch? Een nieuwe leer met gezag....” Zo vraagt Mc. zich af.

In het boek Deuteronomium in de eerste lezing, het boek – waar oude voorschriften aangepast worden aan nieuwe wetten, toegeschreven aan Mozes – belooft God een profeet te laten opstaan uit hun eigen volk en “ik zal hem mijn woorden in de mond leggen.”

Zou dat het niet kunnen zijn als je denkt aan alle problematiek in de wereld, dat er mensen spreken en handelen met gezag?

Wat zouden oorzaken kunnen zijn? Zijn er geen profeten in onze tijd, herkennen we ze niet, of luisteren we te weinig naar mensen met gezag, omdat we hen en onszelf overschreeuwen, omdat we bang zijn, omdat we ons vertrouwen meer en meer schenken aan de techniek en God niet meer nodig hebben? Zijn we daarom minder bereid om verantwoordelijkheid op ons nemen, om rekenschap af te leggen, en dat we ons om die reden verschuilen achter de politiek, de overheid, die moet zorgen?

Alles is complex geworden, hebben we er met z'n allen een zootje van gemaakt?

Eerste lezing, lector: Deut. 18, 15-20

Uit uw eigen broeders zal de Heer uw God een profeet laten opstaan zoals ik, (Mozes) naar wie u moet luisteren. U hebt dat immers bij de berg Horeb, op de dag van samenkomst, aan de Heer uw God gevraagd. Toen hebt u gezegd: “Laat mij de stem van de Heer mijn God mij niet meer horen, en Horen dat grote vuur niet meer zien, anders sterf ik.” De Heer heeft mij toen gezegd: “Zij hebben gelijk. Ik zal uit hun eigen broeders een profeet laten opstaan zoals u. Ik zal hem mijn woorden in de mond leggen en hij zal hun alles zeggen wat Ik hem opdraag. En van degene die geen gehoor geeft aan de woorden die hij in mijn naam spreekt, zal Ik rekenschap vragen.

Evangelie Mc. 1,21-28

Jezus trok met Simon, Andreas, Jakobus en Johannes naar Kafarnaüm. De eerste de beste sabbat ging Hij naar de synagoge en gaf er onderricht. Ze waren geestdriftig over zijn leer, want Hij onderrichtte hen als iemand met gezag, en niet als de schriftgeleerden.

En meteen begon er in hun synagoge iemand die in de greep was van een onreine geest, luid te kriesen. “Wat wilt U van ons, Jezus van Nazareth? Bent U gekomen om ons te vernietigen? Ik weet wel wie U bent: de Heilige van God!” Jezus strafte hem af: ‘Houd uw mond en ga uit hem weg.’ En de onreine Geest schudde hem door elkaar en onder enorm geschreeuw ging hij uit hem weg. Ontzetting greep allen aan, zodat ze zich afvroegen: “Wat is dat toch? Een nieuwe leer, met gezag!. Zelfs onreine geesten geeft Hij bevelen, en ze luisteren naar Hem.’ Als een lopend vuurtje ging zijn faam rond in heel Galilea.

Overweging

We voelen denk ik, allemaal aan wat Mc. bedoelt met gezag. Gezag is een moeilijk in woorden te vatten begrip. Net als bij het woordje Liefde, beschrijft het net steeds niet, wat het is of kan zijn. Gezag is een gave, steeds meer denken we nu, ook een gave aan alles wat leeft op aarde. Een gave en een opdracht waar je je leven lang aan moet werken om de kwetsbare ander, ook de aarde, en niet jezelf in het middelpunt te plaatsen. Gezag word je gegeven als beeld van God, om te werken aan een Koninkrijk voor al wat leeft.

Hebben we er met z'n allen een zootje van gemaakt? Een harde aanname! Veel van wat ons heilig was, - van wat je aan het eind van je leven vaak pas gaat waarderen als bijzonder - waar je voor hebt geknukt en ingezet, hebt afgezien, omdat je aanvoelde dat dat prioriteit had, je gezin, je werk, je gevoel van verbondenheid, verantwoordelijkheid, je verwevenheid met de buurt of stad, respect voor wie ouder was dan jij.

Je afhankelijk weten van burens, familie, je plaats weten. Dingen kunnen incasseren omdat het in je leven nu eenmaal niet allemaal over rozen gaat. Je geborgen voelen in je geloof, omdat iedereen gelooft en naar de kerk ging. Sociale controle was lastig maar daarvoor in de plaats was er ook duidelijkheid over wat er van je verwacht werd, over wat je te wachten stond.

Houd ik nu een pleidooi voor, zoals het vroeger was? Dat zou ik niet willen. Er was controle, sociale controle. Vaak weinig keus, te veel idealen in de doofpot gestopt. Veel talenten en creativiteit gingen verloren, omdat bij voorbaat veel al niet kon. Gehoorzaamheid, zonder uitleg, omdat het nu eenmaal moet, dat maakt mensen en zeker kinderen, klein. Dat zullen we niet meer willen...

Door de economische groei en technische vooruitgang kunnen we ons steeds meer permitteren, we hebben elkaar steeds minder nodig, voor bijna alles vinden we oplossingen en hulpmiddelen, die de talenten en gaven van mens en dier steeds meer ondergeschikt maken, en van ons, rijke slaven? De bomen groeiden tot aan de hemel. Op alle gebied raken we steeds meer in de problemen...wat gaan we doen?

Jezus, en profeten door alle eeuwen heen, lopen aan tegen alles wat te strak, als onredelijk en onrechtvaardig wordt ervaren. Ze schoppen aan tegen wat klein maakt en ongezien blijft, tegen armoede, en uitbuiting.

Profeten, mensen met gezag, door hoe ze omgaan met wat leeft, door hoe ze luisteren, mee woorden leren geven aan wat mis is, en onterecht.

Een profeet herken je aan zijn /haar gedrag, je doet niet alsof: je gaat voor de goede zaak, je kiest voor een levenswijze die anderen tot zijn/haar recht laat komen, ook, als je er zelf aan ten onder zou gaan.

Jezus is voor ons profeet bij uitstek. Zijn voorbeeld inspireert mensen tot op de dag van vandaag. Hij onderrichtte met gezag. Zelfs onreine geesten geeft Hij bevelen. Zijn er in onze tijd, haast ongemerkt vanuit onze luxe positie, niet heel veel onreine geesten ons leven, ons hart binnengedrongen ?

Het lijkt erop dat we staan voor onmogelijke opgaven, de aarde, en daarmee de mensheid, worden bedreigd in hun voortbestaan. Het boek Deuteronomium biedt handreikingen om crises aan te pakken: laat er uit je eigen gemeenschap, je volk, je land, profeten opstaan: "Ik zal hem of haar woorden in de mond leggen."

En ik zie het gebeuren, er ontstaan burgerbewegingen, die uitgroeien tot organisaties die Overheden en ook kerken aanspreken op wat er mis is. Kort geleden kwamen vertegenwoordigers van 400 Ngo's samen in Straatsburg om overheden met klem te adviseren en te wijzen op waar het aan schort. Gisteren 27 januari, was een kleine groep van de Andreas bij de manifestatie tegen extreem rechts, ook de 80^e herdenking van de Holocaust: 'nie wieder.' In november 1933 kreeg Hitler 17% van de stemmen in Aken. Ach, die man maakt geen schijn van kans, werd er toen gezegd, maar in twee maanden tijd was het tij gekeerd.

Wij zouden hier, samen het boek Deuteronomium kunnen lezen. Het vereiste optreden in probleemsituaties klinkt vaak hard, schokkend zelfs, in onze oren. Maar het boek legt de vinger op de pols, daar waar wij graag wegkijken en laten gebeuren wat er gebeurt, ook in onze gezinnen en in onze maatschappij die verhardt.

Profeten hebben we nodig, mensen met gezag. Het is ons gegeven als talent. Laten we die talenten ontwikkelen, ook in de zorg en het onderwijs, om te weten waar het echt om moet gaan, om te ervaren dat het kan, een zorgzame samenleving, en dat alle mensen daarvan gelukkiger worden dan we nu vaak zijn. Amen